

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Henner, Anja

Julkaisun nimi: STV koulutus röntgenhoitajille alkoi tammikuussa

Julkaisuvuosi: 2020

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Henner, A. 2020. STV koulutus röntgenhoitajille alkoi tammikuussa.
Radiografia, (1), 10-11.

STV koulutus röntgenhoitajille alkoi tammikuussa

Pääosin verkossa tapahtuvaan 5 op:n säteilyturvallisuusvastaavan koulutukseen voivat osallistua röntgenhoitajaopiskelijat osana opintojaan sekä työssä olevat valmistuneet röntgenhoitajat avoimen ammattikorkeakoulun kautta. Koulutus järjestetään kolme kertaa vuodessa.

Säteilylaki 859/2018, §41 mahdollistaa sen, että henkilö, jolla on oikeus harjoittaa röntgenhoitajan ammattia terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettuna laillistettuna ammattihenkilönä, saa toimia säteilyturvallisuusvastaavana (STV) terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettuna perusterveydenhuollon ja yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettuna palvelujen tuottajan muussa natiiviröntgentoiminnassa kuin tietokonetomografiatoiminnassa, sekä eläinröntgentoiminnassa.

Muu natiiviröntgentoiminta pitää sisällään natiivikuvantamisen (ei KKTT), mammografian ja hammaskuvantamisen (sisältäen KKTT hammaskuvauksissa). Aikaisemmin vastaava, Oulun yliopiston vaatimusten mukaisesti suoritettu kuulustelu antaa myös pätevyden toimia säteilyturvallisuusvastaavana. Toiminnan harjoittaja arvioi STV:n pätevyyden.

STV:n osaamisvaatimukset (STM asetus 1044/2018 Liite 3)

- a) Tuntee osaamisalueensa kannalta keskeisten sovellusten ja tutkimusmenetelmien periaatteet
- b) Tuntee osaamisalaansa liittyvät säteilyaltistuksen määrittämenetelmät
- c) Osaa käyttää ohjeiden mukaan säteilymittareita ja tehdä mittaustulosten perusteella päätelmät tarvittavista

toimenpiteistä

- d) Tuntee säteilysuojelun keskeiset periaatteet ja lainsäädännön sekä työpaikoilla tarvittavat säteilysuojelu- ja turvajärjestelyt osaamisalallaan
- e) Kykenee toteuttamaan ja valvomaan osaamisalansa toimintaan liittyvät säteilysuojelujärjestelyt mukaan lukien työntekijän suojele
- f) Osaa opastaa oman yksikkönsä henkilökuntaa säteilyn turvallisessa käytössä, uusien menetelmien käyttöönotossa ja optimoinnin toteutuksessa.
- g) Osaa tunnistaa riskejä käytännön toiminnassa ja varautua säteilyturvallisuuspoikkeamiin sekä toimia niissä.
- h) Tuntee johtamisjärjestelmän ja osaa toimia yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.
- i) Edistää omalla toiminnallaan säteilyturvallisuuskulttuuria.
- j) Osaa varmistaa täydennyskoulutuksen ja laadunvarmistuksen toteutuksen.
- k) Tuntee säteilylähteet osaamisalallaan. Tuntee säteilytoimintaan liittyvät vaatimukset ja työpaikan säteilyturvallisuusohjeet osaamisalallaan.

Kuuden (Oamk, Metropolia, Novia, Savonia, Tamk ja Turkuamk) röntgenhoitajan tutkinto-ohjelman tarjoavan ammattikorkeakoulun radiografian opettajien ydinryhmä on suunnitellut ja pilotoinut

yhteisen, pääosin verkossa toteuttavan opintokokonaisuuden STV:n osaamisen osoittamiseksi. Säteilyturvallisuusvastaavan opintojakson laajuus on 5 op sisältäen 20 t harjoituksia. Koulutukselle on haettu Stukin lausunto ja opintojakso sisältyy röntgenhoitajan tutkintoon. Koulutus järjestetään kuuden ammattikorkeakoulun yhteisenä opetuksena kolme kertaa vuodessa hyödyntäen virtuaalista oppimisympäristöä sekä oppilaitosten laboraatiotiloja. Opiskelumateriaalit on laadittu ko. ammattikorkeakoulujen yhteistyönä. Kirjallinen kuulustelu järjestetään samanaikaisesti kaikissa oppilaitoksissa sähköisenä.

Pilotointi, johon osallistui röntgenhoitaja-opiskelijoita, alan opettajia, ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijoita sekä työssä olevia röntgenhoitajia, toteutettiin syys-marraskuussa 2019. Ensimmäinen varsinainen toteutus alkaa tammikuussa 2020.

Maaliskuun lopulla 2020 alkaa toinen ja syyskuun alussa 2020 kolmas toteutus. Tavoitteena on, että opintojakso menee tulevana vuosina samanlaisissa sykleissä, jolloin se mahdollistaa opiskelijoiden henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumisen entistä paremmin.

Opintojaksolle voivat osallistua myös työssä olevat, jo valmistuneet röntgenhoitajat avoimen ammattikorkeakoulun kautta. Lisätietoa löytyy amkin avoimen ammattikorkeakoulun tarjonnasta. Toivottavasti röntgenhoitajat kiinnostuvat, ja etenkin pieniin terveyskeskuksiin saadaan röntgenhoitajia virallisesti nimetyksi STV:n tehtäviin.

Tiedäthän, että röntgenhoitaja voi toimia säteilyturvallisuusvastaavana myös suunterveydenhuollossa ja eläinten kuvantamisessa eläinlääkäriasemilla. Tässä olisi hyvä mahdollisuus osoittaa säteilyturvallisuuden asiantuntijuuttaan. On hyvä muistaa, toiminnanharjoittaja on vastuussa siitä, että STV:llä on riittävä osaaminen, resurssit ja valta toimia tehtävässä. Mikäli olet kiinnostunut opinnoista, ota yhteyttä johonkin alla mainituista ammattikorkeakouluista.

Opintojakson suunnittelu- ja toteutustyöryhmässä mukana ovat olleet Metropoliasta Sanna Törnroos ja Tuomo Saloheimo, Turku amk:sta Leena Walta, Tamkista Maire Petäjäjärvi, Savoniasta Pirjo Leppäsaari, Noviasta Katarina Vironen ja Oamkista Anja Henner ja Tanja Schroderus-Salo.